

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dzieje wierzeń w Rosji		8.0.13886	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr Katarzyna Arciszewska-Tomczak; dr Liliana Kalita; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - praca własna studenta, w tym	
zajęcia w sali dydaktycznej		przygotowanie do zaliczenia	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - kolokwium - przygotowanie pracy pisemnej w języku polskim lub rosyjskim (do wyboru) na temat uzgodniony z prowadzącym 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego uczestnictwa w wykładzie – 50%, • pracy pisemnej w języku polskim lub rosyjskim (do wyboru) na temat uzgodniony z prowadzącym / kolokwium – 50%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca zaliczeniowa	Dyskusja moderowana
	Wiedza	
K_W01	X	X
K_W02	X	X
K_W05	X	X
	Umiejętności	
K_U02	X	X
K_U05	X	X
K_U10	X	X
K_U13	X	X
	Kompetencje społeczne	
K_K01	X	X
K_K04	X	X

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu wstęp do nauki o kulturze.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest rozszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie nauk o kulturze i religii. Celem wykładu jest zapoznanie studentów z specyfiką wierzeń w Rosji, a także kształtowanie i rozwijanie świadomości bycia odpowiedzialnym za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny. Student rozpoznaje i wskazuje różne formy wierzeń religijnych w Rosji, potrafi opisać i wyjaśnić zjawiska. i podstawowych umiejętności badania wybranych aspektów kultury rosyjskiej złożonych. Podstawowym celem wykładu jest zapoznanie studentów z specyfiką wierzeń w Rosji, a także kształtowanie i rozwijanie świadomości bycia odpowiedzialnym za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny. Student rozpoznaje i wskazuje różne formy wierzeń religijnych w Rosji, potrafi opisać i wyjaśnić zjawiska.

Treści programowe

Stan badań naukowych dotyczących wierzeń i idei religijnych. Fantastyczny świat staroruskiego człowieka w wizji współczesnej. Kult przodków i przedstawienie o „tamnym świecie”. Ludowe „siuzety” chrześcijaństwa. Chrzest Rusi i jego następstwa w rozwoju myśli teologicznej. Herezje XV-XVII w. w Nowogrodzie, Pskowie i Moskwie („zidowstwujuszczije”, „strigolniki”, wolnomyslnicy moskiewscy). Reformy patriarchy Nikona i idee Staroobrzędowców w XVII w. Prawosławie apofatyczne i tradycyjna kultura rosyjskich sekt mistycznych. Prawosławie ludowe. Mistyczne sekty w Rosji: „Chłysty” i „Skopcy”. „Nowa liturgia ducha”: metody działania, przywódcy i wierni. Inne odłamy i ugrupowania sekciarskie.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. Панченко, *Христовщина и скопчество: фольклор и традиционная культура русских мистических сект*, Москва 2004
- *Словарь славянской мифологии*, Москва 1996.
- А. Эткинд, *Хлысты (секты, литература и революция)*, Москва 1998.
- E. Przybył, *W cieniu Antychrysta. Idee Staroobrzędowców w XVII w.*, Kraków 1999.
- P. Stawiński, *Sekty, schizmy i herezje w Rosji*. (Słownik), Kraków 2000.
- P. Evdokimov, *Prawosławie*, Warszawa 1986.
- E. Przybył, *Prawosławie*, Kraków 2000.
- O. D. Santagado, P. Capanna, *Wspólnoty kościelne, niezależne grupy religijne, sekty*, Warszawa 1994.
- T. Paleczny, *Sekty. W poszukiwaniu utraconego raju*, Kraków 1998.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- K. Moszyński, *Kultura ludowa Słowian*, t. 1-3, Reprint 2009 (wybrane fragmenty).
- P. Evdokimov, *Wiek życia duchowego: od ojców pustyni do naszych czasów*, Kraków 1996.
- St. Urbańczyk, *Religia pogańskich Słowian*, Kraków 1974.
- *Encyklopedia herezji i heretyków*, Poznań 1992.

B. Literatura uzupełniająca

- В.И. Даль, *О повериях, суевериях и предрассудках русского народа*, Санкт-Петербург 1996.
- М. Забелин, *Русский народ, его обычаи и предания, суеверия и поэзия*, Москва 1992.
- *Энциклопедия суеверий*, Москва 1995.

- В.В. Иванов, В.Н. Топоров, *Исследования в области славянских древностей*, Москва 1974.
- Б.А. Рыбаков, *Язычество древних славян*, Москва 1981.
- Б.А. Рыбаков, *Язычество Древней Руси*, Москва 1987.
- Н.И. Толстой, *Заметки по славянской демонологии*, Москва 1985.
- А.С. Лавров, *Колдовство и религия в России*, Москва 2000.
- М.М. Громыко, А.В. Буганов, *О воззрениях русского народа*, 2000.
- M. Eliade, *Sacrum i profanum*, Warszawa 1999.
- M. Eliade, *Aspekty mitu*, Warszawa 1998.

Prowadzacy kazdorazowo aktualizuje zestaw literatury uzupełniającej.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W05 K_U02, K_U05, K_U10, K_U13 K_K01, K_K04	K_W01, K_W02, K_W05 Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest zaznajomiony z pojęciami z obszaru naukowego takich dyscyplin jak nauki o kulturze i religii, nauki o komunikacji społecznej i mediach. Rozumie rolę języków w obszarze kształtowania się kultury i historii (K_W01); posiada obszerną wiedzę na temat wybranych faktów i zjawisk będących podstawą wiedzy ogólnej dotyczącej nauki o kulturze i religii (K_W02); posiada niezbędną wiedzę na temat kultury i religii, w szczególności na temat kultury rosyjskiej (K_W05).
	Umiejętności
	K_U02, K_U05, K_U10, K_U13 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi dobrać właściwą metodę i narzędzia z obszaru nauk o komunikacji społecznej i mediach, z zakresu znajomości roli języka w kształtowaniu obszaru kulturowego do wykonania analizy badanego problemu (K_U02); • posługuje się właściwymi formatami obszarów teoretycznych, projekcji badawczych i określeniami z obszaru nauk o kulturze i religii (K_U05); • zna i umiejętnie korzysta ze zdolności merytorycznego argumentowania i formułowania wniosków, wykorzystując w tym celu poglądy innych myślicieli (K_U10); • formułuje wnioski badawcze będące rezultatem pracy naukowej w języku polskim i rosyjskim w sposób poprawny, zrozumiały i właściwy dla nauk humanistyczny, wykorzystuje przy tym najnowsze metody i paradygmaty, właściwe dla wskazanej dziedziny nauki (K_U13).
	Kompetencje społeczne (postawy)
	K_K01, K_K04 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma pogląd i umie określić zakres swojej zdobytej wiedzy i umiejętności badawcze, a ma świadomość potrzeby dalszego rozwoju umiejętności w zakresie nauk o kulturze i religii, nauk o komunikacji społecznej i mediach (K_K01); • jest przygotowany, aby stawiać czoło wyzwaniom zawodowym; jest aktywny, refleksyjny, chętny do współpracy indywidualnej i w szerokim gronie (K_K04).
Kontakt	
diana.obolenska@ug.edu.pl	